

گزارشی از چهارمین همایش ملی

«تحلیل گفتمان و کاربردشناسی»

(دی ماه ۱۳۹۵، دانشگاه تربیت مدرس)

پگاه آریایی^۱

دانشجوی دکتری زبان‌شناسی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

چهارمین همایش ملی تحلیل گفتمان و کاربردشناسی، دوم دی ماه ۱۳۹۵، توسط انجمن زبان‌شناسی ایران با همکاری گروه زبان‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس، پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) و نشر نویسه پارسی، در دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس، برگزار شد. دبیر علمی این همایش آقای دکتر فردوس آقاگل‌زاده و دبیر اجرایی آن خانم دکتر فائزه فرازنده‌پور بودند.

پس از پذیرش میهمانان گرامی تا ساعت ۸:۴۵ صبح، مراسم افتتاحیه و خیرمقدم از میهمانان انجام شد. ریاست نشست اول همایش به عهده دکتر حسین داوری، استادیار دانشگاه دامغان بود. در نشست اول سه مقاله ارائه گردید. مقاله اول با موضوع «فراگفتمان در چکیده مقالات علمی-پژوهشی: مطالعه‌ای موردی در زبان‌شناسی ایران» توسط سیما قصری از دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهر بود. پس از پرسش و پاسخ، مقاله دوم با عنوان «تحلیل مدارهای هویت در انتخابات دهم مجلس شورای اسلامی» توسط خانم سمیه شوکتی مقرب، دانشجوی دکتری دانشگاه شیراز ارائه شد. مقاله سوم توسط دکتر رضا خیرآبادی با عنوان «تحلیل کارگفت درخواست/امر در کتاب‌های درسی زبان انگلیسی مدارس ایران در چارچوب نظریه‌های ادب و کارگفت» ارائه شد که با استقبال دانشجویان و اساتید روبرو گردید و پرسش و پاسخ‌هایی در رابطه با نقش فرهنگ‌های مختلف در تبیین و تألیف کتب درسی مطرح شد. پس از آن، حدود نیم ساعت، خارج از سالن علامه جعفری از میهمانان پذیرایی به عمل آمد و در همین حین میهمانان توانستند از کتاب‌هایی که توسط انجمن زبان‌شناسی برای فروش عرضه شده بود، بازدید نمایند. در میان کتب ارائه شده، جدیدترین کتاب دکتر فردوس آقاگل‌زاده تحت عنوان «روش تحقیق در زبان و زبان‌شناسی» از انتشارات جامعه‌شناسان بسیار مورد توجه دانشجویان قرار گرفت.

^۱ E-mail: pegah.aryae@gmail.com

پس از استراحت، نشست دوم با ریاست دکتر مهین‌ناز میردهقان دانشیار گروه زبان‌شناسی دانشگاه شهید بهشتی آغاز شد. در این نشست، چهار مقاله ارائه شد. مقاله اول با عنوان «نقش عوامل زبان‌شناختی در تحلیل گفتمان انتقادی نمایشنامه "آخر بازی" اثر ساموئل بکت» توسط خانم لطفی دانشجوی دکتری زبان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی علوم و تحقیقات ارائه شد، که با نقد یک نفر از دانشجویان حاضر در همایش مواجه بود. مقاله دوم با عنوان «الگوهای نیروپویایی در گفتمان سیاسی-اقتصادی: پژوهشی در گفتمان‌کاوی شناختی (بررسی موردی گفت و گوی تلویزیونی حسن روحانی)» توسط خانم انصاریان از دانشکده رازی کرمانشاه ارائه شد. این مقاله نیز مورد انتقاد قرار گرفت. یکی از اساتید نیز در جهت استفاده از واژه‌ها و اصطلاحات جاافتاده و رایج در زبان‌شناسی نکاتی را مطرح نمودند. پس از آن مقاله آقای حمید عسکری با عنوان «نقش مؤثر زبان در اقناع مخاطبین در بیلبردهای تبلیغاتی در سطح شهر تهران (تعامل متن و تصویر) با توجه به متغیر جنسیت» ارائه شد. این مقاله نیز از مقالاتی بود که پرسش‌های بسیاری را برانگیخت و باعث شد یکی از اساتید محترم از طرف انجمن از دانشجویان حاضر در همایش بخواهد در صورتی که ایده‌ها و نظراتی در رابطه با کاربردی کردن زبان‌شناسی و ایجاد زمینه‌های کاری برای رشته زبان‌شناسی دارند، با مسئولین در انجمن، در میان بگذارند، تا بتوان بازار کار مناسب برای فارغ‌التحصیلان این رشته فراهم نمود. مقاله آخر در نشست دوم توسط آقای داوری با عنوان «تحلیل گفتمان انتقادی کلاس درس: توصیف، تبیین و بسط رویکردی انتقادی در حوزه آموزش زبان انگلیسی» ارائه شد. پس از آن، میهمانان برای اقامه نماز و صرف ناهار توسط کمیته اجرایی به تالار شکرانه و مسجد هدایت شدند. نشست آخر با ریاست دکتر مدرسی آغاز شد. متأسفانه به علت عدم حضور خانم سپیده کوه‌کن، سخنران مقاله «تحلیل نشانه-کاربردشناختی تبلیغات تجاری متروی شهر تهران»، دکتر آقاگل‌زاده تصمیم گرفتند با توجه به شباهت موضوعی این مقاله با مقاله آقای عسکری و عدم حضور خانم کوه‌کن، مطلب جدیدی در رابطه با تحلیل گفتمان از منظر شناختی ارائه نمایند که مورد توجه دانشجویان و اساتید محترم قرار گرفت. مقاله بعدی توسط خانم سعادت‌مندی دانشجوی کارشناسی ارشد گروه آموزش زبان انگلیسی دانشگاه آزاد اسلامی ارائه شد. البته پیش از آرایه ایشان، آقای دکتر مدرس خیابانی با ذکر توضیحاتی مختصر، جهت تأخیر در حضور در همایش عذرخواهی نموده و توضیحاتی در رابطه با چگونگی تدوین این مقاله ارائه کردند. مقاله سوم با عنوان «بررسی

تأثیر ساختارهای گفتمان مدار زبان‌شناختی در تعیین نوع گفتمان دانش‌آموزان دبیرستان علامه حلی شهرستان آق قلا (استان گلستان) با توجه به رویکرد انتقادی فرکلانف» توسط دکتر میردهقان ارائه شد. مقاله آخر نیز توسط خانم عظیم‌دخت دانشجوی دکتری زبان‌شناسی از دانشگاه اصفهان تحت عنوان «تحلیل انتقادی استعاره در متون خبری بر اساس نظریه آمیختگی مفهومی» ارائه شد. در پایان، آقای دکتر آقاگل‌زاده ضمن تشکر از حضور اساتید و دانشجویان، بر این نکته تأکید کردند که دانشجویان نباید از مشکلات تحصیل در رشته زبان‌شناسی هراسی داشته باشند و باید ارزش جایگاه و دستیابی به موقعیت کنونی خود را بدانند. دکتر فرازنده‌پور نیز در پایان از کمیته اجرایی همایش و دانشجویان دکتری ورودی مهر ۹۵ دانشگاه تربیت مدرس که در فراهم نمودن مقدمات و اجرای همایش همکاری کرده بودند، قدردانی به عمل آوردند.

